

Hasta-bilgilendirme-serisi-coronavir-ve-hamilelik

Patient Information Series – What you should know, what you should ask.

Mart 28, 2020: Burada verilen bilgiler az sayıda COVID-19 enfeksiyonunu kapamayan hamile bayanlar ile ilgili çalışmalardan elde edilmiştir. Günlük yeni bilgiler elde edilmeye devam ediyor. Doktorunuz veya ebenizden en son gelişen bilgileri alabilirsiniz.

COVID-19 nedir?

COVID-19, coronavirüsü sebebiyle oluşan bir enfeksiyondur, bu virüs fazlasıyla görülen ve tanıdığımız nezleyle sebep veren virüslere aynı sayılır. İnsanların çoğu nezle gibi geçirir, fakat bu durumda farklı olan, sağlık sorunları olan insanlar, mesela bilinen akciğer hastalıkları veya şeker hastalığı olan insanlar, fazlasıyla risk taşıyor ve virüs sebebiyle kısa zaman içinde çok hasta veya çok ciddi akciğer sorunları oluşabiliyor. COVID-19 enfeksiyonu, ateş, öksürme veya nefes darlığı şikayetlerini oluşturabiliyor. Eğer kötüye giderse, nefes alamama ciddi sorunlar oluşabiliyor ve bu sebepten hastane veya yoğun bakım gerekli olabiliyor.

Nasıl yayılıyor?

COVID-19 enfeksiyonuna sebep olan virüs, enfeksiyonu kapmış ve hasta olan birisiyle yakından temasla yayılır, veya hastanın yakın zaman içinde dokunduğu, hapşırıldığı veya öksürdüğü nesneden geçebilir. Virüs burundan akan sümük veya tükürükte bulunur. Virüs vücuda ağızdan, burundan ve gözlerden geçebilir.

Kendimi COVID-19'dan nasıl koruyabilirim?

Dışarıdan geldiğinizde, ellerinizi yıkayın ve ellerinizi yıkamadan önce ağızınıza, burnunuza veya gözünüze bulaştırmayın. Sosyal uzaklaşma (yani insanlardan en az 2 metre uzaklıkta durma) ve evden gerekmedikçe çıkmama, hasta olmanızı önleyebilir. Başkalarına bulaştırmamak için, öksürürken veya hapşırırken ağızınızı, elinizle değil, kolunuzun içiyle (dirseğin iç bölümü) örtmelisiniz.

Hastaneye, doktoruma veya ebeme gitmemeli miyim?

Hamile olunca doktor veya ebe randevuları gerekiyor. Sizin ve bebeğinizin sağlığı için bu randevular gereklidir ve sadece doktorunuz veya ebenizle istişare sonrası ertelenme olabilir. Bazı randevular yüz yüze değil, telefon görüşmesi şeklinde olabilir, buna doktorunuz veya ebeniz karar verebilir. Eğer şikâyetleriniz varsa doktorunuz veya ebenizi aramaktan geri kalmayın ve istişare edin. Randevunuz klinikte ise, gittiğinizde bir şeye dokunduktan sonra ellerinizi yıkayın, yüzünüze dokunmayın ve bekleme odalarında insanlardan 2 metre uzak

Hasta-bilgilendirme-serisi-coronavir-ve-hamilelik

Patient Information Series – What you should know, what you should ask.

durun. Klinikten ayrılmadan önce ellerinizi tekrar yıkayın. Öksürüyorsanız hastane veya klinik içinde maske kullanın ve önceden hasta olduğunuzu kliniğe bildirin ki birtakım önlemler alınsın. Eğer sizde COVID-19 varsa ve rutin bir kontrolünüz varsa, doktorunuz veya ebenizle iletişim kurun ve rutin kontrolünüzü erteleme imkânlarını görüşün.

Hamile iken COVID-19 benim için tehlikeli mi?

Bu konuda az bilimiz var. Tabii, hasta olmayı önleyebilmek en iyisi. Elimizde olan bilgilere göre, hamile bayanlar bu hastalığı, yaşça aynı olan ve hamile olmayan bayarlardan daha ağır geçirmiyor. Sağlık sorunları olan bayanlar, özellikle akciğer sorunları, yüksek tansiyon, şeker hastalığı veya HIV enfeksiyonu olanlar daha yüksek risk taşıyor. Eğer sizde sağlık sorunları varsa ve COVID-19 enfeksiyonu oluştuysa, daha sık kontrol olmanız gerekiyor. COVID-19 testi pozitif olanlar, eğer sağlıklı ise, evde kalabilir, şikâyetler ciddileşince doktor tarafından görülmeleri gerekir. Ciddi şikâyetleri olanlarda, daha kötüye gitmemesi için acil tedavi gereklidir. Mesela akciğerlere röntgen çekilmesi gerekebilir. Hamile bir bayanın ciddi bir şekilde durumunun kötüleşmemesi için acil tedavi çok önemli olabilir. Hamile olduğunuz biliniyorsa bu konuda sizin ve bebeğiniz için her türlü önlem alınmaktadır. Hasta olan ve hastaneye alınan annelerde erken doğum riski artıyor. Asetaminofen veya parasetamol, ateşi olan hamilelerde tehlikesi olmayan ilaçlardır.

Hamileyken COVID-19 enfeksiyonunun bebeğim için tehlikesi var mı?

Virüs hamilelik esnasında anneden bebeğe geçebilme konusunda şu an elimizdeki bilgi az. Bu zamana kadar kan testleri 3 bebekte virüse karşı reaksiyon gösterdi. Görünen, COVID-19 doğum kusurlarına yol açmıyor, ama sadece bu konuda birkaç hamile vaka belirlendi ve hepsi henüz doğum yapmadı. Hamileliğin altıncı haftasında veya gebe kalıdıktan 4 hafta sonra yüksek ateş bebeğin beyin ve omurga gelişiminde problem oluşturabiliyor. Bu sadece COVID-19 vakalarında değil, genel olarak hangi sebeple olursa olsun annede yüksek ateş olunca görülebiliyor, fakat burada çok düşük bir riskten bahsediyoruz: yüksek ateş olunca yaklaşık olarak her 1000 kadından 2'sinde bu risk olurken, yüksek ateş olmayan hallerde ise her 1000 hamile kadından 1'inde bu risk ortaya çıkıyor. Bebeğin beyin ve omurga gelişmesinde problem olup olmadığını anlamak için hamileliğin 18 ve 22 hafta arasında sonografi araştırması yapılabilir.

Bebek için en büyük risk, anne çok ciddi hastalanırsa ve erken doğuma girerse, annenin veya bebeğin sağlığı için bebeği erken alma gereği. Bebek 40 haftaya ne kadar yakın doğarsa o kadar az risk yaşar. Eğer annede COVID-19 varsa ve doğuma girdiyse vücutta oksijen yetersizliği olabilir. Bu da bebek için doğum esnasında sorun yaratabilir. Bu durumlarda hastanede kontrol altında doğum gereklidir, bebeğin durumu devamlı kontrol altında tutulmalı

Hasta-bilgilendirme-serisi-coronavir-ve-hamilelik

Patient Information Series – What you should know, what you should ask.

ve sezaryen ile doğum imkânları olmalı. Normal doğum denenmelidir, herhangi başka bir sebep yoksa, ilk aşamada sezaryene gerek yoktur. Edinen bilgilerden, anne doğum anında COVID-19 hastası ise, doğan 20 bebeğin birinde doğum sonrası enfeksiyon belirtileri görüyoruz. Büyük ihtimal bu bebeklerde enfeksiyonun doğum esnasında oluşmuş olması. Bilgimiz bu üç bebek hakkında, tedavi olmaları gerekti, ama enfeksiyonu atlattılar ve sağlıkları yerinde.

Bazı araştırmalara göre, COVID-19 enfeksiyonuna benzer virüsler bebekte büyüme problemlerine yol açabiliyor. Enfeksiyon geçtikten sonra tavsiyemiz 2 veya 4 haftada bir bebeğin büyümesi ile ilgili kontrol yapılmasıdır. Tavsiyemiz rutin olan sonografi kontrolleri hamilelik esnasında bebeğin büyümesi ile ilgili en az 4 haftada bir yapılmalı.

Doğumdan kısa süre sonra bende COVID-19 enfeksiyonu bulundu, bebeğim için tehlikeli midir?

Tam olarak COVID-19 annelerini bebeklerinden ayırmamız gerekli mi bilmiyoruz. Bu hastadan hastaya ve bölgeden bölgeye geçebilir. Genelde, kendinizi iyi hissediyorsanız bebeğinizle evinizde kalabilirsiniz. Bazı durumlar, bebeğinizden ayrı kalmayı gerektirebilir. Bu konularda doktorunuz veya ebenizle istişare etmelisiniz. Bebeğinize enfeksiyonu geçirmemek için dikkat etmeniz gerekir. Bebeğe dokunmadan önce ellerinizi yıkamalısınız, bebeğin yüzüne dokunulmamalıdır, bebeğe doğru öksürülmemeli ve hapşırmamalı veya bebeğe bakım yaparken maske takılmalı. Bebeğe bakım yapmazken, mesela bebek uyuyorsa, en az 2 metre uzaklıkta kalınmalıdır. Bu şekilde enfeksiyonun bebeğe geçme riski düşük tutulabilir.

Bende COVID-19 olunca anne sütü verebilir miyim?

Birkaç enfeksiyon kapmış bayanda anne sütü test edildi ve virus anne sütünde bulunmadı. Anne sütü vermek güvenli sayılabilir. Bebeğe virüsün geçmemesi için bebeğe dokunmadan önce eller yıkanmalı, bebeğin yüzüne dokunulmamalı, bebeğe doğru öksürülmemeli ve hapşırmamalı ve anne sütü verirken maske takılmalıdır. İyi bir alternatif anne sütünün pompayla veya elle çekilerek, hasta olmayan birisinin tarafından bebeğe biberonla verilmesidir. Sütünüzü çekmeden önce ellerinizi iyi yıkayın.

Eğer bebeğim doğduktan sonra evimizde COVID-19 hastası?

Eğer hasta olan kişi bebeğin bakımında gerekli ise, bebeği enfeksiyondan korumak gerekir. Bunun en iyi şekli, bebeğe dokunmadan önce eller yıkanmalı, bebeğe karşı öksürülmemeli ve hapşırılmamalı ve bebeğe bakım yaparken maske takılmalıdır. Bebeğe kişilerin yakın olmaları gerekmiyorsa, bebekten her daim en az 2 metre uzak durmalı. Unutmayın, siz hasta olmasanız da bebeğe dokunduğunuzda önce ellerinizi yıkayın, çünkü

Hasta-bilgilendirme-serisi-coronavir-ve-hamilelik

Patient Information Series – What you should know, what you should ask.

aynı evde şikâyetleri olan hasta varsa dokunduğunuz her şeyde virüs olabilir. Hasta olan kişi evdeki diğer insanlardan en az 2 metre uzak durmalı ve herkesin ellerini sıkça yıkaması gerekir. Eğer COVID-19 geçirdiyse, araştırmalara göre vücudunuz bağışıklık kazanmış demektir ve tekrar etmesi halinde hastalanmadan atlatabileceğinizi gösteriyor. Ama yine de bu durumda bebeğe dokunmadan önce ellerinizi yıkamanız tavsiye ediliyor.

Aşağıdaki soruları doktorunuz veya ebenize sormalısınız, çünkü tavsiyeler ülkeden ülkeye değişiyor:

- COVID-19 hastasına maruz kaldım. Test olmam gerekir mi?
- COVID-19 sağlık şikâyetlerim var. Test olmam gerekir mi?
- Ailem ve ben evde mi kalmam gerek?
- Daha önce hamileliğimde COVID-19 geçirdim. Bebeğim için ne zaman kontrol olmam gerek?
- Ben hastaysam bebeğimden ayrı durmam gerekir mi?

Disclaimer:

The content of [this leaflet/ our website] is provided for general information only. It is not intended to amount to medical advice on which you should rely. You must obtain professional or specialised individual medical advice relating to your individual position before taking, or refraining from, any action on the basis of the content on [this leaflet/ our website]. Although we make reasonable efforts to update the information on [our leaflets/ website], we make no representations, warranties or guarantees, whether express or implied, that the content on [our leaflet/ website] is accurate, complete or up to date.

Last updated 28th March 2020